Iona - Comentarii W. McDonald

A. Chemarea misionară a lui Iona

Dumnezeu l-a trimis pe Iona să predice în cetatea Ninive, capitala principalului duşman al Israelului: Asiria. Privind lucrurile omeneşte, e de înţeles atitudinea de groază ce l-a cuprins pe profet la ideea de a se duce acolo (vezi Fondul şi Tema de mai sus).

Iona s-a îmbarcat pe o corabie cu direcţia Tarsiş (localitate situată probabil pe coasta de sud a Spaniei). H. C. Woodring comentează pe marginea răzvrătirii profetului şi a refuzului său de a-şi duce la îndeplinire misiunea: Dumnezeu a dorit ca el să se ducă la Ninive, oraş situat la 800 km nord-est de Palestina. În loc să se ducă spre est, Iona a mers 3.200 km spre vest. Dumnezeu a dorit ca Iona să efectueze o călătorie pe uscat, traversând regiunea cunoscută sub denumirea de Semiluna Fertilă. În schimb, Iona a pornit în indezirabilul său voiaj pe mare (se ştie că evreii detestau marea). Dumnezeu l-a trimis la cea mai mare metropolă din vremea aceea. În schimb Iona a pornit-o spre un minuscul punct comercial situat la periferia lumii civilizate. Domnul a dorit să meargă împreună cu profetul Său. În schimb Iona a încercat să fugă de prezenţa şi puterea lui Dumnezeu.

C. Furtuna pe mare

Domnul a trimis (textual: a azvârlit) un vânt mare... şi o furtună puternică ce a periclitat corabia şi pe cei aflaţi la bordul ei. Marinarii păgâni, probabili fenicieni, au tras la sorţi ca să vadă cine era răspunzător de acest necaz ce venise peste ei. A reieşit că evreul Iona era vinovatul - el, care fugea de prezenţa Domnului.

D. Iona aruncat în mare şi înghiţit de un peşte mare (1:11-17)

Întrebarea: „Ce să-ţi facem ca marea să se liniştească pentru noi" demonstrează atitudinea pe care o are de obicei omul, de a-şi salva pielea cu orice preţ. Dar aşa păgâni cum erau marinarii, au dat dovadă de multă echitate sau „fair play," refuzând să se atingă de el şi vâslind din greu să ajungă la mal. Dar în cele din urmă ei au fost nevoiţi să recurgă la această măsură de ultimă instanţă, respectiv să-l arunce în apă, deoarece furtuna era tot mai vijelioasă.

Un peşte mare, pregătit de Domnul l-a înghiţit pe Iona şi l-a ţinut prizonier trei zile şi trei nopţi. (Miracolul nu a constat în faptul că un peşte a putut înghiţi un om, ci că omul nu a fost digerat.)

A. Rugăciunea lui Iona

Rugăciunea lui Iona către Dumnezeu din stomacul peştelui celebrează izbăvirea sa de la înec, nu salvarea sa din stomacul peştelui. Scăparea a venit după ce profetul s-a rugat. Rugăciunea sa este remarcabilă în sensul că încorporează fragmente din cartea Psalmilor. J. Sidlow Baxter analizează rugăciunea după cum urmează:

Nu găsim nici o petiţie în rugăciunea lui Iona, ci numai mulţumiri (versetele 2-6), căinţă (versetele 7, 8) şi rededicare a vieţii sale (versetul 9). Este cu adevărat un psalm de laudă, un „Te Deum," o „doxologie." Cunosc un om care a cântat odată Doxologia cu capul afundat în butoiul gol de taină, în semn de credinţă în faptul că Dumnezeu va trimite noi provizii de faină! Dar această atitudine inedită de a cânta o doxologie cu capul - şi cu tot trupul tău - în interiorul unui peşte mare în mijlocul oceanului, ei bine, asta este absolut fără egal !

Rugăciunea lui Iona prefigurează viitoarea pocăinţă a lui Israel. Când naţiunea Îl va recunoaşte pe Mesia ca Mântuitor, va fi reaşezată la locul de binecuvântare sub conducerea Sa. Menţionarea pântecului Şeolului în versetul 2 i-a determinat pe unii să creadă că de fapt Iona ar fi murit în interiorul peştelui, fiind ulterior înviat. Dar cuvântul ebraic Şeol poate însemna mormânt, viaţa de apoi şi alte lucruri. Aici probabil este folosit în sens poetic, cum am spune astăzi că a căzut rău de tot. Deşi este foarte puţin probabil ca Iona să fi murit cu adevărat, şi apoi să fi fost înviat din morţi, Domnul nostru însuşi îl citează pe Iona ca simbol al morţii, îngropării Sale timp de trei zile şi nopţi, şi apoi a învierii Sale glorioase (Matei 12:40). Apropo, asta demonstrează fără echivoc că pentru Cristos Iona a fost un personaj istoric, ce a trăit în carne şi oase, iar nu doar o „parabolă" cum susţin unii predicatori din vremea noastră.

De îndată ce Iona a recunoscut că salvarea este de la Domnul, peştele l-a vărsat pe Iona, depunându-l pe uscat.

A. Ameninţarea cu judecata

Domnul i-a dat lui Iona o nouă împuternicire să se ducă la Ninive, („Ninive... era înconjurată de un complex de oraşe mai mici şi sate; prin urmare, întreaga zonă metropolitană este corect descrisă ca fiind atât de întinsă încât ţi-ar fi trebuit trei zile s-o străbaţi (80-90 km).") şi de data asta el a ascultat de Domnul. După ce a intrat în marea cetate, a vestit că va fi nimicită după patruzeci de zile.

B. Pocăinţă la nivelul întregii cetăţi

Ninivenii, care se închinau la dumnezeul lor cu chip de peşte, Dagon, se pare că ştiau ce i se întâmplase lui Iona. Mai sunt şi alţi oameni care au supravieţuit experienţe similare în istorie, alegându-se cu o coloratură aparte a pielii, cu pete pe tot corpul, rezultate în urma acţiunii sucurilor gastrice. Şi astfel Iona a avut o înfăţişare care l-a diferenţiat imediat de restul oamenilor. A fost un semn pentru niniveni. Întreaga cetate s-a pocăit şi a crezut în Dumnezeu, de la cel mai mare la cel mai mic. A fost vestit un post, pentru oameni şi animale, acoperindu-se cu saci, de la rege la vite.

În consecinţă, Ninive a fost cruţată de nenorocirea ce stătea să se abată asupra sa. Ştim însă din istorie că asirienii au revenit la vechile lor obiceiuri rele şi după încă 150 de ani de har, capitala lor a fost distrusă.

A. Rugăciunea supărăciosului Iona

Iona era supărat pentru faptul că duşmanul acesta păgân al Israelului fusese cruţat. Cuprins de disperare, el a cerut să i se ia viaţa, temându-se poate că Asiria ar putea ameninţa din nou Israelul. Cu cei mai mulţi din duşmanii Israelului Dumnezeu S-a purtat aspru şi israeliţii

se aşteptau ca inamicii lor să piară, nu să fie salvaţi. Deşi Iona, ca predicator, a înţeles că Dumnezeu este plin de milă şi îndurare, el mai ştia că ţări precum Asiria erau de obicei puse deoparte ca să fie anihilate de Dumnezeu. Ca Dumnezeu să-Şi arate îndurarea faţă de Asiria (unul din cei mai de temut duşmani ai Israelului în economia VT) li s-ar fi părut cu totul greşit celor mai mulţi israeliţi.

Domnul a mustrat conştiinţa profetului prin următoarea întrebare pătrunzătoare: „Este drept pentru tine să te mânii?”

Drept răspuns, Iona a traversat cetatea Ninive şi s-a aşezat jos, în partea de răsărit a cetăţii să vadă ce i se va întâmpla.

D. Lecţie practică despre îndurarea suverană a lui Dumnezeu (4:6-11)

Acolo Domnul Dumnezeu a pregătit o plantă mare ca să-l apere pe Iona de bătaia soarelui. (Domnul a pregătit patru lucruri pentru profetul său nesupus: (1) un peşte mare (1:17); (2) planta (4:6); (3) un vierme (4:7); şi (4) un puternic vânt dinspre răsărit (4:8)). Iona a fost încântat de acest lucru. A doua zi însă Dumnezeu a pregătit un vierme care a făcut planta să se usuce. De asemenea Dumnezeu a pregătit un vânt de răsărit care, împreună cu soarele dogorâtor, l-a făcut pe profet să leşine şi să-şi dorească moartea.

Apoi Dumnezeu i-a amintit profetului Său că dacă el a avut milă de plantă, cu cât mai îndreptăţit era Domnul să aibă milă de o cetate cu o populaţie numeroasă, având peste o sută douăzeci de mii doar la categoria copii, ca să nu mai spunem nimic despre numărul mare de vite.

Lecţia acestei mici cărţi este că Dumnezeu iubeşte lumea - nu doar pe evrei, ci şi pe neevrei!

clickbible.org